

ANALIZA LOMA POLIMERNOG SLOJA U UVJETIMA KORIŠTENJA I NJEGE DIGITALNO OTISNUTIH TEKSTILNIH PROIZVODA

Ajna Prstačić Vuković, mag.ing. techn. text.
prof. dr. sc. Martinia Ira Glogar
doc. dr. sc. Tihana Dekanić
izv. prof. dr. sc. Sanja Ercegović Ražić
Anja Ludaš, mag. ing. techn. text., asistent
Ivan Beritić, mag. ing. techn. text., asistent

Sveučilište u Zagrebu
Tekstilno-tehnološki fakultet

UVOD

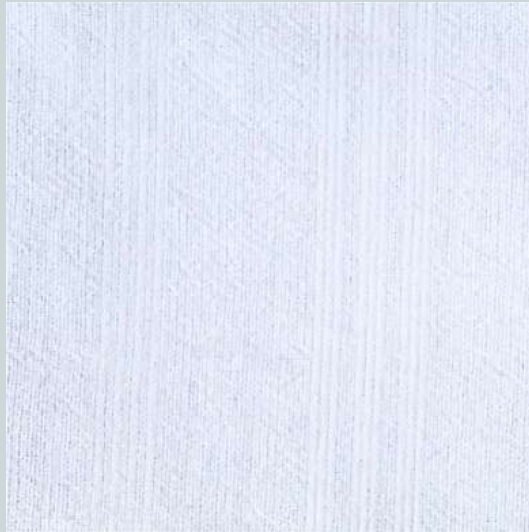

- Tekstil u svom trodimenzionalnom obliku ima vlastite površinske pravilnosti
- Uloga površinske strukture tekstilnog materijala = temeljni čimbenik kvalitete ispisa
- Proučavaju se mehanizmi koji utječu na kvalitetu ispisa, stupanj deformacije i širenja kapljica na površini tekstilnih materijala te prodiranje kapljica tiskarske boje u strukturu tekstila
- Kao poseban problem istaknuta je poroznost tekstilnog materijala (prodor tiskarske boje u dublje slojeve i gubitak tiskarske boje na poroznim dijelovima)
- Cilj istraživanja: trajnost i kvaliteta digitalnog pigmentnog ispisa ovisno o karakteristikama tekstilne podloge i uvjetima uporabe i njege. Istraživanje je provedeno radi rješavanja stvarnog problema stabilnosti digitalnih otisaka u uvjetima njege, u suradnji s tvrtkom Moira, Nova Gradiška.

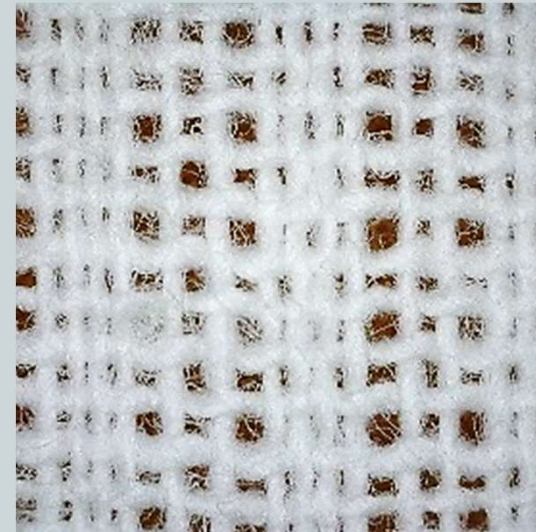
Postavljanje i metodologija eksperimenta

- 100% pamučna platnena tkanina (P 1/1) s prugastom strukturom dobivenom snovanjem u različitoj gustoći
- Optički bijeljena u tvornici Čateks d.o.o. (Čakovec, Hrvatska) s optičkim bjelilom od 3 g/l pod trgovačkim imenom Tecowhite NAB

Slika 1.a

1.b

- Ispitivanja fizikalnih svojstava – kondicionirani laboratorij :
  1. Mjerenje pH (pH metar)
  2. Debljina tekstilnih materijala (debljinomjer)
  3. Gustoća tekstilnih materijala
  4. Analiza binarne, crno-bijele slike dobivene računalnom transformacijom mikroskopske slike (digitalni mikroskop DinoLite Microscope)
- Uzorci su pripremljeni za tisak - dio ostavljen neobrađen (Uzorak 1), a dio je predobrađen komercijalnim vezivom (Uzorak 2)

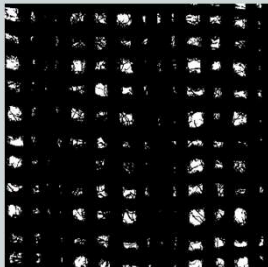

- Tisak uzoraka -Ink Jet tehnologija tekstilnog tiska, uređaj Azona Tex Pro (pigmentna plava boja)
- Fiksirani vrućim zrakom kontaktnim postupkom pomoću termo preše (120°C , 2 min)
- Mikroskopska analiza (mikroskop DinoLite AM7013.) - utvrđivanje pokrivenosti površine
- Spektrofotometrijska analiza - spektrofotometar DataColor Spectra Flash 600 PLUS - CT (rezultati su prikazani u skladu s karakteristikama boje CIELAB (svjetlina L*, kroma C *, nijansa h °) i razlike u boji CIE76
- Postojanost pranja - Polycolor, Mathis (40 ± 2 ° C, 40 min, pet ciklusa)
- Dva različita komercijalna deterdženta: tekući i praškasti
- Rezultati-razlike u boji izračunate prema formuli CIE76 (dECIE76) i dobivene usporedbom uzoraka prije i poslije pranja

Rezultati i rasprava

Parametri	pH	Debljina [mm]	Gustoća /cm	Plošna masa [g/m ²]	Poroznost [%]	Pokrivenost binarnih slika [%]
Vrijednosti	5,94	0,35	osnova: 21 potka: 19	120,25	77,66	Vezni razmak: 6,9 Vezne točke 93,1

Slika 2: Binarna slika uzorka

Uzorak 1

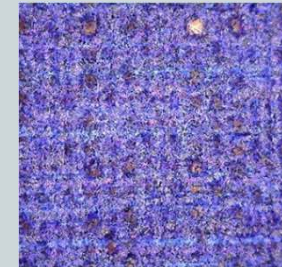

Uzorak 2

Slika 3.a

Uzorak 1

Uzorak 2

Slika 3.b

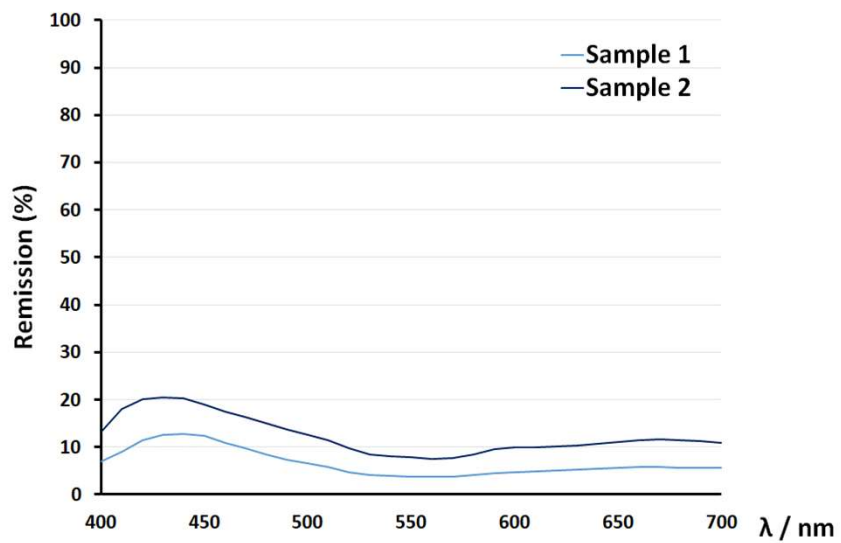
- Kolorimetrijska analiza:

Tablica 2: Numeričke vrijednosti osnovnih parametara boje otisnutih uzoraka sa i bez veziva

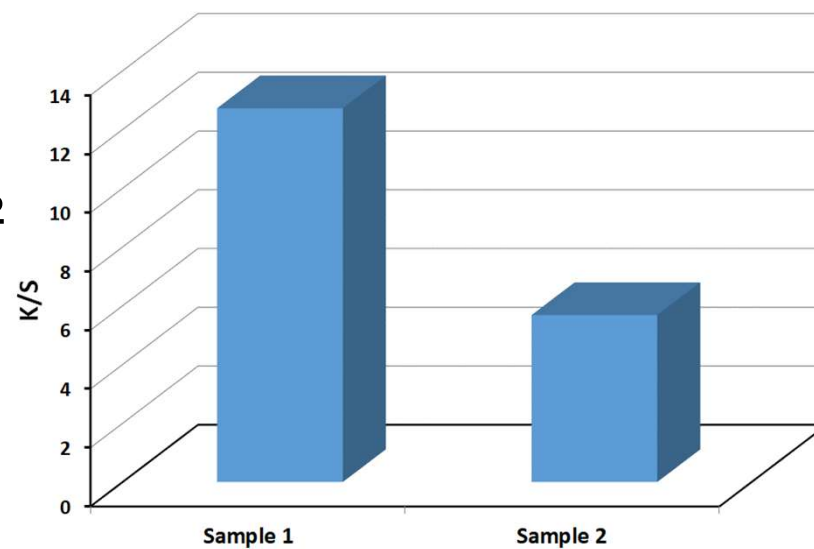
Uzorak:	L*	C*	h°
Uzorak 1	37,52	22,66	293,26
Uzorak 2	26,67	24,35	293,89

Tablica 3: Numeričke vrijednosti razlika u boji između uzoraka 1 i 2

Uzorak 1 (standard)	dL*	dC*	dh	dE
Uzorak 2 (standard)	10,84	-1,69	-0,26	10,98

Slika 4: Remisijski dijagram uzoraka 1 i 2

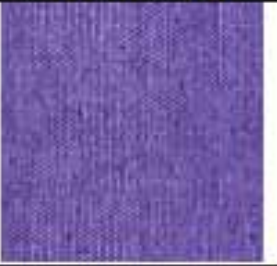

Slika 5. K/S histogram za uzorke 1 i 2

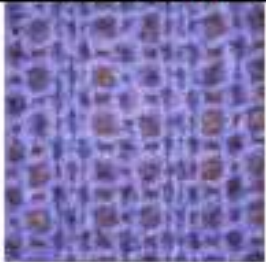
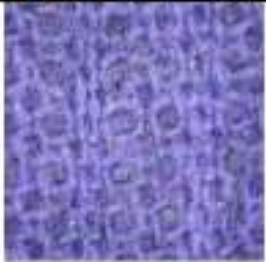
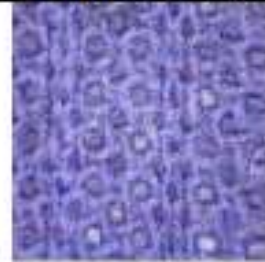
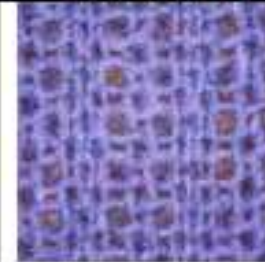

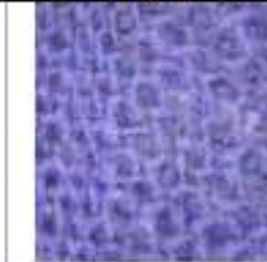

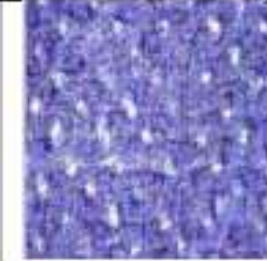
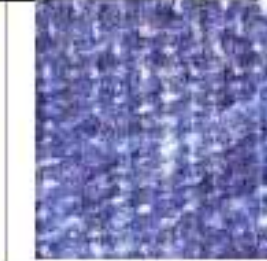
Tablica 4. : Skenirane slike uzoraka – prije pranja, nakon 1. i 5. ciklusa pranja

Uzorci nakon pranja tekućim deterdžentom			Uzorci nakon pranja praškastim deterdžentom		
Uzorak 1			Uzorak 1		
Prije pranja	1.ciklus pranja	5.ciklus pranja	Prije pranja	1.ciklus pranja	5.ciklus pranja
					
Uzorak 2			Uzorak 2		
Prije pranja	1.ciklus pranja	5.ciklus pranja	Prije pranja	1.ciklus pranja	5.ciklus pranja
					

Tablica 5. : Mikroskopske slike uzoraka – prije pranja, nakon 1. i 5. ciklusa pranja

Uzorci nakon pranja tekućim deterdžentom			Uzorci nakon pranja praškastim deterdžentom		
Uzorak 1			Uzorak 1		
Prije pranja	1.ciklus pranja	5.ciklus pranja	Prije pranja	1.ciklus pranja	5.ciklus pranja
					
Uzorak 2			Uzorak 2		
Prije pranja	1.ciklus pranja	5.ciklus pranja	Prije pranja	1.ciklus pranja	5.ciklus pranja
					

Tablica 6: Razlike u boji dobivene usporedbom opranih uzoraka u jednom i pet ciklusa sa standardnim neopranim uzorkom

Tekući deterdžent	dL*	dC*	dh	dE	Prašasti deterdžent	dL*	dC*	dh	dE
Uzorak 1 (1.ciklus)	-8,19	0,45	0,22	8,20	Uzorak 1 (1.ciklus)	-4,99	-0,14	-0,47	5,01
Uzorak 1 (5.ciklus)	-7,64	0,03	0,09	7,64	Uzorak 1 (5.ciklus)	5,51	-2,52	-1,98	6,37
	dL*	dC*	dh	dE		dL*	dC*	dh	dE
Uzorak 2 (1.ciklus)	10,20	-2,09	-0,06	10,42	Uzorak 2 (1.ciklus)	10,44	-1,43	-0,1	10,53
Uzorak 2 (5.ciklus)	10,78	-3,01	-0,14	11,19	Uzorak 2 (5.ciklus)	11,88	-2,00	-0,59	12,06

ZAKLJUČAK

Rezultati istraživanja potvrđuju znatnu interakciju između strukturnih parametara uzoraka materijala i količine veziva kao ključnih parametara za kvalitetu digitalno otisnutih ispisa. Struktura, konzistentnost i jačina vezivanja pigmentnog sloja ne ovisi samo o količini veziva, već i o fizikalno-mehaničkim karakteristikama materijala. Na temelju rezultata može se potvrditi da se za tekstil s digitalnim otiskom, radi njegove osjetljivosti na abrazivne i mehaničke učinke, preporučuju uvjeti njege na nižim temperaturama, maksimalno 40°C te uporaba tekućih deterdženata.

HVALA NA PAŽNJI!

**THAT'S RIGHT,
WE GOT
DIGITAL**

